

เฉลิมฉลอง ๒๐ ปีสถาปนาเภสัชกรรม

พระราชบัญญัติวิชาชีพ
เภสัชกรรม ประतिปประภัสสร
ปีสองห้าสามเจ็ด เภสัชกร
เบิกบวรจางเป็นธงชัย
มีกฎหมายเป็นหลักเป็นมรรคา
หลายมาตรการจัดหมวดหมู่ดูยิ่งใหญ่
หมายมุ่งเพื่อคุ้มครองพวงชาวไทย
ให้มีความปลอดภัยในเรื่องยา
เกิดสภาวิชาชีพเภสัชกรรม
มีบทบาทเพื่อนำความก้าวหน้า
วิชาชีพเภสัชพัฒนา
มาตรฐานสูงค่าเทียบสากล
ควบคุมการประกอบวิชาชีพ
จรรยาบรรณคือประติปสาดส่องหน
เภสัชกรต้องยึดมั่นกันทุกคน
เกียรติปรากฏเพราะปวงชนได้วางใจ
กาลบรรจบครบสองทศวรรษ
แห่งพระราชบัญญัติเภสัชสมัย
เกียรติยศเกียรติประวัติเภสัชไทย
รวมพลังสร้างสรรค์ให้เกริกไกรเทอญ

ประพันธ์โดย รศ.ภก.ดร.พุมพงค์ สัตยวงศ์ทิพย์
คณบดีคณะเภสัชศาสตร์ ม.มหาสารคาม (พ.ศ.๒๕๔๗ - ๒๕๕๑)
คณบดีคณะสาธารณสุขศาสตร์ ม.ราชภัฏนครราชสีมา (พ.ศ.๒๕๕๑ - ปัจจุบัน)
ปรับใหม่ ณ วันพฤหัสบดีที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๕๗ ขึ้น ๘ ค่ำเดือน ๗

คณะผู้จัดทำ เจ้าของ สภาเภสัชกรรม
คณะที่ปรึกษา นายกสภาเภสัชกรรม เลขาธิการสภาเภสัชกรรม ภก.ดร.วิรัตน์ ทองรอด ภก.ภานุโชติ ทองยัง รศ.ภก.ดร.พุมพงค์ สัตยวงศ์ทิพย์ ประชาสัมพันธ์ขององค์กร
เครือข่ายในวิชาชีพเภสัชกรรม
บรรณาธิการ ภญ.ดร.อารยา ศรีไพโรจน์
กองบรรณาธิการ ภญ.ดร.อารยา ศรีไพโรจน์ ภก.นิวัช สายนาภา ภก.ดร.ศรัณย์ กอสนาน ภก.ภัทรพงศ์ ชุ่มคำ ภก.คมกฤษ ศรีไสว ภก.กริพล แม่นวิวัฒน์กุล ภญ.สุภาวดี เปล่งชัย
ภก.ปฐพี รุ่งธำรงค์ ภก.ดร.วีระพงษ์ ประสงค์จีน ภญ.บุษบงก์ ธรรมมาสถิตย์กุล นางสาวพินชนา ไทประยูร

ติดต่อขอรับจดหมายข่าวฯ และส่งความเห็นหรือข่าวสาร เผยแพร่ได้ที่ฝ่ายประชาสัมพันธ์ สภาเภสัชกรรม

โทรศัพท์, โทรสาร 0 2590 1877 0 2590 2439 Email : phartha@pharmacycouncil.org

ที่อยู่ สำนักงานเลขาธิการสภาเภสัชกรรม ชั้น 7 อาคาร 6 ตึกสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ถนนติวานนท์ ตำบลตลาดขวัญ อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี 11000

Website : <http://www.pharmacycouncil.org> Fanpage : <https://www.facebook.com/thaipharmacycouncil>

สารจากนายกสภาเภสัชกรรม

ปี 2556 เป็นปีที่ครบรอบ 100 ปีการศึกษาเภสัชศาสตร์ ซึ่งได้มีการจัดการประชุมสมัชชาเภสัชกรรม 100 ปี เพื่อเฉลิมฉลองในวาระดังกล่าวแล้ว สำหรับในปี 2557 ก็จะเป็นวาระครบรอบ 20 ปีของการก่อตั้งสภาเภสัชกรรม ก็เป็นวาระที่ดีอีกวาระหนึ่งที่จะได้มีการทบทวนนโยบายและการดำเนินการของสภาเภสัชกรรม ในวาระต่าง ๆ ที่ผ่านมา ซึ่งคณะกรรมการสภาเภสัชกรรมชุดนี้ก็เป็นชุดที่ 7 แล้วที่ผ่านมาสภาเภสัชกรรมในวาระนี้ ก็ได้พยายามพัฒนาระบบงานต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง ทั้งระบบการสอบความรู้เพื่อการขอขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพเภสัชกรรม ซึ่งก็จะพยายามพัฒนาระบบให้สถาบันการศึกษาต่าง ๆ มีส่วนร่วมในกระบวนการสอบความรู้ของสภาเภสัชกรรมและจะพยายามพัฒนาให้การสอบความรู้เป็นการประเมินความรู้และทักษะที่จำเป็นของผู้ประกอบวิชาชีพที่ชัดเจน กระบวนการในการประเมินรับรองสถาบันการศึกษาเภสัชศาสตร์ เพื่อการรับรองปริญญา เพื่อให้พวกเรามีความมั่นใจว่าสถาบันการศึกษาที่เปิดสอนสาขาวิชาเภสัชศาสตร์ จะมีความพร้อมในการผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพออกไปรับใช้สังคม

การพยายามพัฒนาระบบการฝึกปฏิบัติงานวิชาชีพ ในหลักสูตร 6 ปี ให้เป็นลักษณะที่เข้มข้นให้มีความร่วมมือในลักษณะของสถาบันสมทบในการจัดการศึกษาเภสัชศาสตร์ เพื่อมุ่งเน้นสู่การพัฒนาสมรรถนะของเภสัชกรที่ชัดเจน และการพยายามที่จะเปิดโอกาสให้สามารถที่จะมีการจัดการศึกษาเภสัชศาสตร์เฉพาะสาขาอื่น นอกจาก สาขาบริหารเภสัชกรรมและสาขาเภสัชกรรมอุตสาหกรรม แล้วให้วิชาชีพมีการขยายตัวมากขึ้น เพื่อไปรับใช้สังคมในส่วนต่างๆ มากขึ้น การพัฒนาหลักสูตรการฝึกอบรมระยะสั้นเฉพาะสาขา เพื่อการพัฒนาสมรรถนะเภสัชกรให้สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงขึ้น เน้นการพัฒนาบทบาทเภสัชกรชุมชนหรือเภสัชกรร้านยาในการเชื่อมต่อเข้ากับระบบประกันสุขภาพให้มากขึ้น และพัฒนาเรื่องร้านยาคุณภาพให้ขยายไปทั่วประเทศมากขึ้น เพื่อให้สามารถเป็นที่พึ่งของประชาชนในการเข้ารับบริการเพื่อการดูแลรักษาอาการเจ็บป่วยขั้นพื้นฐานได้อย่างมีคุณภาพ และรวมถึงการพยายามฟื้นฟูระบบการศึกษาต่อเนื่องของผู้ประกอบวิชาชีพ เพื่อเป็นพื้นฐานในการเตรียมความพร้อมในการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน สิ่งสำคัญที่สภาเภสัชกรรมต้องเน้นให้มากคือการประชาสัมพันธ์และสื่อสารเกี่ยวกับกิจกรรมของสภาเภสัชกรรมให้สมาชิกได้ทราบ ให้ความเห็นและมีส่วนร่วมมากขึ้น ต้องยอมรับว่าที่ผ่านมารื่องนี้เป็นจุดอ่อนของสภาเภสัชกรรม ทำให้สมาชิกอาจไม่มีข้อมูลเพียงพอที่จะพิจารณาในแต่ละเรื่องที่สภาเภสัชกรรมดำเนินการ ทำให้เกิดความกังวลต่าง ๆ นานา สภาเภสัชกรรมก็ขออ้อมรับที่จะปรับปรุงในเรื่องดังกล่าว และจะพยายามประสานกับเครือข่ายในจังหวัดต่าง ๆ ให้มีความใกล้ชิดมากขึ้น เพื่อช่วยกันสื่อสารเรื่องของวิชาชีพให้ถึงสมาชิกในทุกระดับให้ได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

ในวาระที่ครบรอบ 20 ปีของการก่อตั้งสภาเภสัชกรรม ก็ได้วางแผนที่จะเฉลิมฉลองโดยควบคู่กับการจัดงานสัปดาห์เภสัชกรรมในปี 2557 นี้ จึงขอความร่วมมือจากพวกเราในการเข้าร่วมกิจกรรมในส่วนที่เกี่ยวกับการบริการชุมชนและการประชุมของวิชาชีพ โดยพร้อมเพรียงเพื่อช่วยประชาสัมพันธ์วิชาชีพเภสัชกรรมสู่สังคมต่อไป

รศ.(พิเศษ) ภก.กิตติ พิทักษ์นิตินันท์

นายกสภาเภสัชกรรม

วาระที่ 7 (พ.ศ.2556-2558)

การรับรองปริญญาเภสัชศาสตร์

คณะกรรมการการศึกษาเภสัชศาสตร์ สภาเภสัชกรรม

โดย รศ.ภญ.ดร.ไพยม วงศ์ภูวรักษ์

คณอนุกรรมการประเมินสถาบันและหลักสูตรเภสัชศาสตร์

คณะกรรมการการศึกษาเภสัชศาสตร์ชุดปัจจุบันได้รับการแต่งตั้งโดยสภาเภสัชกรรมเมื่อวันที่ 30 มกราคม 2556 โดยรับมอบหมายจากสภาเภสัชกรรมให้มีหน้าที่ดังนี้

(1) ศึกษาติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการทางเภสัชศาสตร์และวิชาชีพเภสัชกรรม

(2) ให้ความเห็นการปรับปรุงเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรเภสัชศาสตร์และเกณฑ์มาตรฐานสถาบันให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของวิทยาการในระดับนานาชาติ เพื่อเสนอสภาเภสัชกรรมพิจารณาและประกาศใช้

(3) พิจารณาสอนให้ความเห็นชอบ หรือเพิกถอนความเห็นชอบหลักสูตรเภสัชศาสตร์ และการรับรองสถาบัน ให้คณะกรรมการสภาเภสัชกรรมพิจารณา

(4) ให้คำแนะนำสถาบันเพื่อประโยชน์ในการพัฒนาสถาบันและหลักสูตรเภสัชศาสตร์

(5) แต่งตั้งคณอนุกรรมการที่เกี่ยวข้อง เพื่อช่วยดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ ซึ่งคณอนุกรรมการที่คณะกรรมการการศึกษาเภสัชศาสตร์แต่งตั้งในขณะนี้คือ คณอนุกรรมการประเมินสถาบันและหลักสูตรสถาบันเภสัชศาสตร์

ในฉบับนี้จะขอเล่าเฉพาะเรื่องการให้ความเห็นชอบหลักสูตรเภสัชศาสตร์บัณฑิตและการรับรองสถาบันเภสัชศาสตร์เพื่อการรับรองปริญญาเภสัชศาสตร์ ซึ่งในปีการศึกษา 2556 สภาเภสัชกรรมได้ดำเนินการประเมินเพื่อการรับรองปริญญาคณะเภสัชศาสตร์ทั้ง 19 แห่งทั่วประเทศ

สภาเภสัชกรรมกำหนดการประกันคุณภาพของเภสัชกรที่ผลิตจากสถาบันต่าง ๆ ไว้ 2 ประการคือ 1) การรับรองปริญญาเภสัชศาสตร์ 2) การสอบความรู้ผู้ขอขึ้นทะเบียนเป็นผู้ประกอบวิชาชีพเภสัชกรรม

ในที่นี้จะกล่าวถึงเฉพาะการรับรองปริญญาเภสัชศาสตร์ ซึ่งเป็นหน้าที่โดยตรงของคณะกรรมการการศึกษาเภสัชศาสตร์ และเป็นการประกันคุณภาพในเชิงของกระบวนการดำเนินงานของสถาบัน เพื่อให้มั่นใจว่าสถาบันที่จะผลิตเภสัชกรมีการดำเนินงานเพื่อผลิตเภสัชกรอย่างมีคุณภาพ เป็นการปกป้องสิทธิของผู้เข้าเรียน เพราะหากไม่มีกระบวนการรับรองปริญญาโดยสภาเภสัชกรรมตั้งแต่นั้น กว่าผู้เข้าเรียนจะทราบว่าสถาบันที่ตนเองเลือกเรียนไม่มีคุณภาพ ก็ต่อเมื่อสำเร็จการศึกษาแล้ว ซึ่งจะสายเกินไป

ขั้นตอนการรับรองปริญญาเภสัชศาสตร์ มี 2 ขั้นตอนดังนี้

(1) การให้ความเห็นชอบหลักสูตร เมื่อคณะเภสัชศาสตร์จัดทำหลักสูตรใหม่หรือมีการปรับปรุงหลักสูตรเมื่อใดก็ตาม ต้องยื่นขอความเห็นชอบจากสภาเภสัชกรรมพิจารณาให้หลักสูตรมีมาตรฐานตามเกณฑ์ที่สภาเภสัชกรรมกำหนด โดยคณอนุกรรมการประเมินสถาบันและหลักสูตรเภสัชศาสตร์จะเป็นผู้ประเมินเบื้องต้นและ

นำเสนอผลการประเมินต่อคณะกรรมการการศึกษาเภสัชศาสตร์พิจารณา เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการสภาเภสัชกรรมต่อไป

(2) การรับรองสถาบัน โดยคณอนุกรรมการประเมินสถาบันและหลักสูตรเภสัชศาสตร์จะไปตรวจเยี่ยมคณะเภสัชศาสตร์ในสถาบันต่าง ๆ เพื่อเป็นการประกันว่าคณะเภสัชศาสตร์ต่าง ๆ มีการดำเนินการเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานของสภาเภสัชกรรม และนำเสนอผลการประเมินต่อคณะกรรมการการศึกษาเภสัชศาสตร์พิจารณา เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการสภาเภสัชกรรมต่อไป

เมื่อสภาเภสัชกรรมให้ความเห็นชอบหลักสูตรและให้การรับรองสถาบันแล้วจึงถือว่าครบขั้นตอนของการรับรองปริญญาบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากสถาบันนั้นจึงจะมีสิทธิเข้าสอบความรู้ผู้ขอขึ้นทะเบียนเป็นผู้ประกอบวิชาชีพเภสัชกรรมได้

สภาเภสัชกรรมต้องให้ความเห็นชอบหลักสูตรทุกครั้งที่คณะเภสัชศาสตร์มีการเปิดหลักสูตรใหม่หรือปรับปรุงหลักสูตร แต่การตรวจประเมินเพื่อรับรองสถาบันนั้นจะมีการตรวจประเมินเพื่อรับรองสถาบันทุก 5 ปี สำหรับคณะเภสัชศาสตร์ที่เปิดมานานแล้ว เพิ่งมีการตรวจประเมินรับรองสถาบันครั้งแรกในปี พ.ศ. 2556 เนื่องจากได้รับการรับรองสถาบันอัตโนมัติตามบทเฉพาะกาลของข้อบังคับสภาเภสัชกรรมว่าด้วย การรับรองปริญญาฯ พ.ศ. 2551 ซึ่งทุกสถาบันได้หมดเขตการรับรองปริญญา 5 ปีตามบทเฉพาะกาลดังกล่าว ในวันที่ 15 กันยายน 2556 และคณอนุกรรมการประเมินสถาบันฯ ได้ตรวจรับรองสถาบันเก่าเหล่านี้เสร็จสิ้นแล้ว

สำหรับคณะเภสัชศาสตร์ที่เปิดใหม่ สภาเภสัชกรรมจะต้องให้การรับรองปริญญาโดยให้ความเห็นชอบหลักสูตรและให้การรับรองสถาบันก่อนเปิดรับนักศึกษา และต้องมีการตรวจเยี่ยมเพื่อรับรองสถาบันทุกปีจนกว่าจะมีบัณฑิตที่เข้าสอบขึ้นทะเบียนเป็นผู้ประกอบวิชาชีพเภสัชกรรมของสภาเภสัชกรรมเป็นครั้งแรกในปีนั้น และมีผลการสอบผ่านไม่ต่ำกว่าร้อยละ 50 ติดต่อกัน 3 ปี จึงจะสามารถประเมินรับรองสถาบันเป็นครั้งละ 5 ปีได้ ซึ่งเป็นไปตามข้อบังคับสภาเภสัชกรรม ว่าด้วยการเพิกถอนการรับรองปริญญาของสถาบันการศึกษาทางเภสัชศาสตร์ พ.ศ. 2553 ข้อ 7 (3)

คณะเภสัชศาสตร์ในประเทศไทยในขณะนี้ มีทั้งหมด 19 สถาบัน โดยเป็นสถาบันเก่า 13 แห่ง และมี สถาบันใหม่ 6 แห่ง สำหรับสถาบันใหม่ที่ต้องมีการรับรองทุกปีสังกัดในมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ดังนี้ มหาวิทยาลัยพายัพ มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ มหาวิทยาลัยสยาม มหาวิทยาลัยบูรพา และมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

การรับรองสถาบันมีการพิจารณาหลายประการ โดยมีการพิจารณาปัจจัยที่บ่งบอกคุณภาพของการจัดการศึกษาทั้งหมด 12 ปัจจัยดังนี้

- ปัจจัยที่ 1 คุณสมบัติของมหาวิทยาลัย/คณะ
- ปัจจัยที่ 2 อาจารย์/บุคลากร
- ปัจจัยที่ 3 เกณฑ์การรับนิสิต/นักศึกษา
- ปัจจัยที่ 4 ความพร้อมในการจัดการศึกษาหมวดวิชาในหลักสูตร
- ปัจจัยที่ 5 ความพร้อมของการจัดการฝึกปฏิบัติวิชาชีพ
- ปัจจัยที่ 6 ระบบการดูแลนิสิต/นักศึกษาและระบบอาจารย์ที่ปรึกษา
- ปัจจัยที่ 7 อาคารสถานที่ อุปกรณ์ ประกอบการเรียนการสอน และการวิจัย
- ปัจจัยที่ 8 ห้องสมุดและสื่ออิเล็กทรอนิกส์
- ปัจจัยที่ 9 การบริหารจัดการ
- ปัจจัยที่ 10 แหล่งงบประมาณและประมาณการงบประมาณ
- ปัจจัยที่ 11 ระบบประกันคุณภาพการศึกษา
- ปัจจัยที่ 12 การวิจัย

ผู้ที่ต้องการข้อมูลเพิ่มเติม สามารถเข้าไปดูแบบประเมิน กศป. 2 แบบประเมินเพื่อรับรองสถาบันผลิตบัณฑิตทางเภสัชศาสตร์ ได้ที่เว็บไซต์ของสภาเภสัชกรรม www.pharmacycouncil.org เข้าไปที่หน่วยงานในสังกัด และเลือก “คณะกรรมการการศึกษาฯ” ในเว็บไซต์นี้ยังมีข้อมูลหลักสูตรและคณะเภสัชศาสตร์ที่สภาเภสัชกรรมให้การรับรองปริญญา ตลอดจนประกาศ ระเบียบ ข้อบังคับ และเกณฑ์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาเภสัชศาสตร์

หากคณะเภสัชศาสตร์ใดมีผลการตรวจประเมินสถาบันไม่ผ่านตามปัจจัยข้อใดข้อหนึ่ง คณะเภสัชศาสตร์นั้นจะต้องปรับปรุงจนกว่าจะเป็นไปตามเกณฑ์ที่สภาเภสัชกรรมกำหนด จึงจะได้รับการรับรองปริญญา โดยเคยมีบางสถาบันที่ผลการประเมินสถาบันไม่ผ่าน ทำให้สภาเภสัชกรรมไม่สามารถรับรองปริญญาได้ ส่งผลให้ในปีการศึกษาต่อไป หากสถาบันนี้ยังรับนักศึกษาเข้าเรียน นักศึกษาที่เข้าเรียนในปีนั้นไม่มีสิทธิเข้าสอบความรู้ผู้ขอขึ้นทะเบียนเป็นผู้ประกอบวิชาชีพเภสัชกรรม และเพื่อไม่ให้กระทบกับสิทธิของผู้เข้าเรียนก่อนที่สภาเภสัชกรรมจะไม่ให้การรับรองสถาบัน นักศึกษาที่เรียนอยู่ในสถาบันนี้อยู่ก่อนแล้วยังมีสิทธิเข้าสอบความรู้ผู้ขอขึ้นทะเบียนเป็นผู้ประกอบวิชาชีพเภสัชกรรมได้

จากการตรวจประเมินสถาบันที่ผ่านมา มีคุณประโยชน์หลายประการในการประกันคุณภาพการผลิตเภสัชกร ตัวอย่างที่เห็นได้ชัดเจนคือ จำนวนรับนักศึกษา ซึ่งจากเดิมแต่ละสถาบันกำหนดจำนวนรับนักศึกษาด้วยตนเอง แม้มีเกณฑ์ของสำนักงานการอุดมศึกษา กำหนดว่าจำนวนอาจารย์ประจำต่อนักศึกษา สำหรับคณะที่สอนด้านวิทยาศาสตร์สุขภาพซึ่งคำนวณตามค่า Full Time Equivalent Student หรือเรียกว่า FTES มีสัดส่วนไม่มากกว่า 1:8 แต่ไม่มีหน่วยงานใดดูแลให้เป็นไปตามเกณฑ์นี้อย่างจริงจัง ทำให้บางสถาบันมีจำนวนอาจารย์น้อย แต่เปิดรับนักศึกษาจำนวนมาก เกินกว่าเกณฑ์ FTES 1 : 8 จากกระบวนการรับรองปริญญาของสภาเภสัชกรรมทำให้สามารถควบคุมให้แต่ละสถาบันรับนักศึกษาในจำนวนที่เหมาะสมตามจำนวนอาจารย์ที่มีอยู่ นอกจากนี้ยังทำให้สถาบันต่าง ๆ ได้ทบทวนตนเองในการดำเนินการด้านต่าง ๆ ที่มีผลกระทบต่อนักศึกษา เช่น คุณภาพและความเพียงพอของสถานที่ อุปกรณ์การเรียนการสอน ความปลอดภัยของนักศึกษาในการเรียน วิชาปฏิบัติการ เป็นต้น

เภสัชกรรมชุมชนกับการเปลี่ยนแปลง

ภญ. ช้องมาศ นิติตุงคาริน

ผู้อำนวยการสำนักงานรับรองคุณภาพร้านยา

ถือได้ว่าการประกาศกฎกระทรวงการออกใบอนุญาตและการต่ออายุใบอนุญาตร้านขายยาของกระทรวงสาธารณสุขเป็นก้าวแรกของร้านยายุคใหม่ที่จะยกระดับเป็นสถานประกอบวิชาชีพของเภสัชกรรมชุมชนในการดูแลการใช้ยาและเป็นที่ปรึกษาด้านสุขภาพของประชาชนในชุมชน กฎกระทรวงฉบับนี้บังคับให้มีเภสัชกรเป็นผู้ประกอบวิชาชีพตามวิธีปฏิบัติที่ดีทางเภสัชกรรมชุมชนในร้านขายยา พัฒนามาจากมาตรฐานร้านยาคุณภาพและวิธีปฏิบัติที่ดีทางเภสัชกรรมชุมชนของสภาเภสัชกรรมและสากลคือ FIP และ WHO และเริ่มบังคับใช้โดยทันทีกับร้านยาที่ได้รับอนุญาตตั้งแต่วันที่ 25 มิถุนายน 2557 สำหรับร้านยาที่ได้รับอนุญาตก่อนหน้านี้ผ่อนผันบังคับใช้ภายในเวลาไม่เกิน 8 ปี โดยจะมีการประกาศวิธีและเวลาในการผ่อนผันต่อไป

เหตุผลในการออกกฎกระทรวงฉบับนี้เพื่อยกระดับคุณภาพร้านยาให้สอดคล้องกับความต้องการของสังคมที่เปลี่ยนไปในขณะที่การออกพระราชบัญญัติฉบับใหม่ แทนพระราชบัญญัติ พ.ศ. 2510 ที่ล้าสมัย และเพื่อให้เกิดการพัฒนาเข้ากับระบบสาธารณสุข การคุ้มครองผู้บริโภค การมีส่วนร่วมในระบบประกันสุขภาพและการสร้างมาตรฐานให้เกิดขึ้นในระบบบริการ การรวมตัวทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน การค้าและการลงทุนของทุนในและต่างประเทศเพื่อการแข่งขันที่เป็นธรรม

การออกแบบระบบยาในประเทศไทยที่มีได้แก่การประกอบวิชาชีพของแต่ละสาขาอย่างเด็ดขาด แพทย์ ทันตแพทย์ยังสามารถจ่ายยาให้เฉพาะผู้ป่วยของตน เภสัชกรยังสามารถจ่ายยาอันตรายในโรคเบื้องต้น ซึ่งนับเป็นลักษณะพิเศษของประเทศนี้ ทำให้ร้านยามีความสำคัญในการเป็นสถานบริบาลปฐมภูมิในชุมชนที่ใกล้ชิดกับประชาชนที่สุด โดยเฉพาะในชุมชนเมืองที่ประชาชนใช้บริการร้านยาเป็นสถานที่แรกในระบบสุขภาพสูงถึง 72.8% (ฉวีวรรณ บุญสุยาและคณะ คณะสาธารณสุขศาสตร์ ม.มหิดล) ประกอบกับความแออัดในการให้บริการในโรงพยาบาลภาครัฐในระบบสุขภาพทุกระบบ ทำให้มีข้อเรียกร้องเรื่องคุณภาพบริการ จึงเป็นที่มาของแนวคิดในการนำร้านยาเข้าสู่ระบบประกันสุขภาพ

ร้านยาที่สามารถเป็นหน่วยร่วมบริการสุขภาพได้ต้องได้รับการรับรองด้านคุณภาพจากสำนักงานรับรองคุณภาพร้านยา สภาเภสัชกรรม โดยการพิจารณาจากมาตรฐานคุณภาพ 5 ข้อ ได้แก่

1. สถานที่มีความมั่นคงแข็งแรง พื้นที่ไม่น้อยกว่า 15 ตารางเมตร จัดเป็นสัดส่วนในการให้บริการทางเภสัชกรรม จัดเรียงยาอันตรายและยาควบคุมพิเศษที่ผู้รับบริการไม่สามารถเข้าถึงโดยตรงและให้บริการโดยเภสัชกรเท่านั้น มีพื้นที่ให้บริการโดยเภสัชกร บริเวณให้การบริบาลเภสัชกรรมที่สามารถรักษาความลับของผู้มารับบริการ สถานที่ต้องสามารถรักษาคุณภาพของยาและผลิตภัณฑ์โดยการควบคุมอุณหภูมิและความชื้น ป้องกันแสงแดด
2. การบริหารจัดการเพื่อคุณภาพที่เน้นเรื่องผู้ประกอบวิชาชีพเป็นผู้ให้บริการ การแสดงตน รวมถึงการกำหนดหน้าที่ของพนักงานอื่น
3. การจัดการความเสี่ยงด้านบริการเภสัชกรรมและคุณภาพผลิตภัณฑ์

4. การปฏิบัติให้ถูกต้องตามกฎหมายและจรรยาบรรณ รวมถึงความเหมาะสมในการให้บริการที่ดี

5. การมีส่วนร่วมในชุมชนเพื่อรักษาระบบสุขภาพที่ดี

เปรียบเทียบมาตรฐานร้านยาคุณภาพกับวิธีปฏิบัติที่ดีทางเภสัชกรรมชุมชนตามประกาศที่ออกตามกฎกระทรวงดังกล่าวในด้านต่าง ๆ ไม่ถือว่าแตกต่างกันมากนัก โดยร้านยาคุณภาพเน้นเรื่องวิธีปฏิบัติทางเภสัชกรรมชุมชน อย่างไรก็ตามกฎกระทรวงฉบับนี้อุญาตให้ใช้ใบรับรองมาตรฐานร้านยาของสภาเภสัชกรรมรับรองเพื่อต่ออายุใบอนุญาตได้ ในขณะที่ร้านยาทั่วไปต้องผ่านการตรวจรับรองวิธีปฏิบัติทางเภสัชกรรมทุกปี

สภาเภสัชกรรมได้ออกประกาศสภาเภสัชกรรมที่ 12/2557 ลงวันที่ 16 มิถุนายน 2557 เรื่องการขายยาอันตรายหรือยาควบคุมพิเศษในระหว่างที่เภสัชกรไม่อยู่ปฏิบัติหน้าที่ โดยมีเนื้อหาสำคัญอ้างถึงกรณีร้านขายยาเปิดทำการโดยไม่มีเภสัชกรผู้ปฏิบัติการอยู่ปฏิบัติหน้าที่ให้ปฏิบัติดังนี้

1. ปิดร้านขายยาเมื่อเภสัชกรไม่อยู่
2. กรณีร้านขายยามีการจำหน่ายสินค้าอื่น ๆ รวมอยู่ด้วย มีความประสงค์จะเปิดร้านขายยา ให้จัดการในส่วนที่เกี่ยวข้องกับยาโดยปฏิบัติตามนี้

2.1 มีป้ายประกาศแจ้งว่าขณะนี้เภสัชกรไม่อยู่ปฏิบัติการไม่สามารถจำหน่ายยาอันตรายยาควบคุมพิเศษได้

2.2 ไม่ขายยาอันตรายและยาควบคุมพิเศษ

2.3 ต้องมีการปิดบังตู้ยาอันตรายและยาควบคุมพิเศษและอาจล๊อคตู้ยาอันตรายหรือยาควบคุมพิเศษแสดงเจตนาไม่ขายยาอันตรายหรือยาควบคุมพิเศษ (สอดคล้องกับคำพิพากษาศาลฎีกาในการพิจารณา คำว่า “ขาย” ในพระราชบัญญัติ พ.ศ. 2510 ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2530 หมายความว่า ขายปลีก ขายส่ง จำหน่าย จ่ายแจกแลกเปลี่ยนเพื่อประโยชน์ทางการค้าและให้หมายรวมถึงการมีไว้เพื่อขายด้วย)

2.4 ต้องจัดแยกยาสามัญประจำบ้านหรือยาประเภทอื่นไม่ปะปนอยู่ในตู้ยาอันตรายหรือยาควบคุมพิเศษ

2.5 เภสัชกรผู้มีหน้าที่ปฏิบัติการต้องชี้แจง ให้คำแนะนำผู้รับอนุญาตขายยาให้เข้าใจข้อกฎหมายและสามารถปฏิบัติการได้ถูกต้องตามกฎหมายกำหนด

สมาคมเภสัชกรรมชุมชน (ประเทศไทย) และสภาเภสัชกรรมพยายามผลักดันให้ร้านยาทุกร้านพัฒนาเป็นร้านยา GPP ซึ่งบังคับตามกฎหมายและต่อยอดเป็นร้านยาคุณภาพเพื่อให้สามารถเข้าร่วมเป็นหน่วยร่วมบริการสุขภาพของระบบประกันสุขภาพซึ่งจะได้รับการสนับสนุนให้ทำกิจกรรม อาทิเช่น การคัดกรองโรคเรื้อรัง การให้คำปรึกษาปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพ การเยี่ยมบ้าน การให้ความรู้ การบำบัดผู้เสพติด การจ่ายยาต่อเนื่องในผู้ป่วยโรคเรื้อรังและอื่น ๆ โดยมีคำตอบแทน ฯลฯ ซึ่งจะเป็นการสร้างแรงจูงใจ คุณค่า ความยั่งยืน และเข้มแข็งในการประกอบวิชาชีพและธุรกิจ เภสัชกรจะได้รับการพัฒนาอบรม รับรอง มีการสร้างขอบเขตการประกอบวิชาชีพ เป็นที่รู้จักและที่สุดคือประชาชนได้รับการคุ้มครองด้านยา ลดค่าใช้จ่ายด้านยาและพัฒนาระบบสุขภาพของประเทศ

สภาเภสัชกรรมเสนอไม่ยอมรับทริปส์พลัส ใน เอฟทีเอ ไทย-สหภาพยุโรป

รศ.ภญ.ดร.นุศราพร เกษสมบุรณ์

คณะอนุกรรมการศึกษานโยบายด้านทรัพย์สินทางปัญญาและการเข้าถึงยา สภาเภสัชกรรม

เมื่อวันที่ 10 พฤษภาคม 2556 สภาเภสัชกรรมได้เสนอความเห็นในการประชุมรับฟังความคิดเห็นเพื่อประกอบการจัดทำร่างความตกลงการค้าเสรีระหว่างไทยกับสหภาพยุโรปด้านทรัพย์สินทางปัญญา: ด้านยาและเวชภัณฑ์ เพื่อใช้ประกอบการจัดทำข้อเสนอแก่คณะเจรจาเอฟทีเอไทย-สหภาพยุโรป ที่ได้เปิดเจรจาครั้งแรกในวันที่ 27 - 31 พฤษภาคม 2556 ที่กรุงบรัสเซลส์ ประเทศเบลเยียม โดยคณะเจรจาคาดว่าจะให้การเจรจาเสร็จสิ้นภายใน 18 เดือน

ข้อสรุปความเห็นแบ่งเป็น 3 ส่วน ได้แก่

1. ความเห็นในหลักการสำหรับเนื้อหาการเจรจา

- ไม่ยอมรับเนื้อหาการเจรจาที่เกินไปกว่าข้อตกลงด้านทรัพย์สินทางปัญญาขององค์การการค้าโลก (ไม่ยอมรับทริปส์พลัส) ซึ่งเป็นข้อตกลงที่ได้คำนึงถึงความคุ้มครองด้านสาธารณสุขและการพัฒนาเทคโนโลยีอย่างสมดุล และส่งเสริมการเข้าถึงยา ในราคาสมเหตุสมผลของคนไทย

- ไม่ยอมรับข้อตกลงอื่นที่เกี่ยวข้องกับทรัพย์สินทางปัญญาที่ไทยไม่ได้เป็นภาคีสมาชิก
- เป็นไปตามกฎหมายของไทยที่มีอยู่ในปัจจุบัน
- ไม่นำสินค้าที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพเข้าสู่การเจรจา ได้แก่ เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และยาสูบ

2. ความเห็นต่อกระบวนการเตรียมการเจรจา

- ชื่นชม คณะทำงานย่อยด้านยาและเวชภัณฑ์ภายใต้ความตกลงการค้าเสรีไทย-สหภาพยุโรป ที่เปิดโอกาสให้สภาเภสัชกรรมได้เข้าร่วมแสดงความคิดเห็นสำหรับการเตรียมการเจรจา FTA Thai-EU ในครั้งที่ 1

- ขอให้มีการจัดเวทีรับฟังความเห็นอย่างต่อเนื่อง ทุกครั้งของการเจรจา FTA Thai-EU เพื่อให้การเตรียมการเจรจาในทุกครั้งได้รับข้อมูลที่มีความรอบด้าน

3. ความเห็นเพื่อพัฒนาความเข้มแข็งของอุตสาหกรรมยาในประเทศ

- รัฐบาลไทยควรส่งเสริม สนับสนุน เพื่อเพิ่มศักยภาพการผลิตยาในประเทศให้สามารถแข่งขันได้ในระดับสากล เริ่มจากการปรับโครงสร้างของระบบ เช่น การพัฒนาเกณฑ์การพิจารณาให้สิทธิบัตรที่ป้องกันสิทธิบัตรประเภท evergreening การเพิ่มประสิทธิภาพของฐานข้อมูลสิทธิบัตรที่สามารถตรวจสอบวันหมดอายุสิทธิบัตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ รัฐร่วมลงทุนในการผลิตวัตถุดิบพื้นฐานในการผลิตยา การพัฒนาประสิทธิภาพของระบบขึ้นทะเบียนยา เป็นต้น เพื่อให้เอื้อต่อการผลิตยาสามัญใหม่และออกสู่ตลาดได้ทันทีเมื่อหมดอายุสิทธิบัตร และกำหนดเป้าหมายเพื่อมุ่งสู่การพัฒนาสารเคมีใหม่ทางยา

สถานการณ์ขณะนี้ (กรกฎาคม 2557) การเจรจาได้ถูกแขวนไว้ชั่วคราว เนื่องจากสถานการณ์ทางการเมือง

อย่างไรก็ตาม เราคงต้องช่วยกันติดตามการเจรจาอย่างใกล้ชิด เพื่อไม่ให้ผลการเจรจาเป็นอุปสรรคต่อการเข้าถึงยาของคนไทย

จดหมายข่าวสภาเภสัชกรรมฉบับนี้ ขอเชิญชวนสมาชิกร่วมสนุก ตอบปัญหาชิงรางวัล เป็น “เลื้อกาวนจำนวน 2 รางวัล” และหนังสือ “ศัพทเภสัชศาสตร์ 8 รางวัล” จำนวนทั้งสิ้น 10 รางวัล เพียงตอบคำถามง่าย ๆ 3 ข้อ ดังนี้

1. ในปัจจุบัน ประเทศไทย มีคณะเภสัชศาสตร์ที่สภาเภสัชกรรมรับรองทั้งสิ้นจำนวนกี่แห่ง :
2. คณะเภสัชศาสตร์ในประเทศไทยที่เปิดล่าสุด สังกัดสถาบันใด :
3. พ.ร.บ.วิชาชีพเภสัชกรรม พ.ศ. 2537 ได้รับการลงพระปรมาภิไธยในวันที่เท่าใด :

ชื่อผู้ตอบนามสกุลเลขที่ ภ.
ที่อยู่.....
โทรศัพท์มือถือ..... Email :

สมาชิกสามารถส่งคำตอบไปที่ โทรสาร 0 2590 2439 หรือ pharthetai@pharmacycouncil.org

โดยยึดหลักความถูกต้องและความรวดเร็วในการตอบเป็นสำคัญ คนละ 1 รางวัล โดยแยกเป็นแต่ละช่องทาง ๆ ละ 5 รางวัล (ทางโทรสาร จำนวน 5 รางวัล และ ทาง Email จำนวน 5 รางวัล)

ที่สำคัญสมาชิกอย่าลืมแจ้งชื่อที่อยู่มาด้วย เพื่อความสะดวกในการจัดส่งของรางวัลไปให้ผู้ที่ได้รับรางวัลนะคะ โดยจะประกาศผลในจดหมายข่าวฉบับถัดไป

ขอความร่วมมือปรับปรุงข้อมูลทะเบียนผู้ประกอบการวิชาชีพเภสัชกรรม

ด้วยสภาเภสัชกรรม โดยคณะกรรมการสื่อสารประชาสัมพันธ์ ขอความร่วมมือจากสมาชิกสภาเภสัชกรรมทุกท่าน ปรับปรุงข้อมูลทะเบียนผู้ประกอบการวิชาชีพเภสัชกรรมผ่านระบบออนไลน์ ที่หน้า Website สภาเภสัชกรรม www.pharmacycouncil.org เพียง 2 ขั้นตอนง่าย ๆ ดังนี้

1. เข้าไปที่ Website สภาเภสัชกรรม แล้วคลิกที่ “ทะเบียนข้อมูลผู้ประกอบการวิชาชีพเภสัชกรรม”
2. กรอกเลขที่ใบอนุญาตฯ และ รหัสผ่าน เพียงเท่านี้ท่านก็สามารถเข้าสู่ระบบทะเบียนข้อมูลของท่าน

สามารถแก้ไขข้อมูลของท่านได้ด้วยตนเอง

รหัสผ่านขอรับได้จากที่ไหน?

1. เข้าไปที่ Website สภาเภสัชกรรม แล้วคลิกที่ “ทะเบียนข้อมูลผู้ประกอบการวิชาชีพเภสัชกรรม”
2. คลิกที่ “ผู้ที่เข้าสู่ระบบครั้งแรกให้ทำการแจ้งขอรหัสผ่านโดยคลิกที่นี่” จะเข้าไปสู่ page ให้กรอกข้อมูลส่วนตัวของท่านแล้วกดยืนยัน เพียงเท่านี้รหัสผ่านก็จะถูกส่งมาให้ท่านตาม Email ที่แจ้งไว้ แล้วให้นำรหัสผ่านไป Login ได้ที่ทะเบียนข้อมูลผู้ประกอบการวิชาชีพเภสัชกรรมได้ทันที

หากท่านยังไม่สะดวกเข้าสู่ระบบออนไลน์ทะเบียนข้อมูลผู้ประกอบการวิชาชีพเภสัชกรรมผ่าน Website สภาเภสัชกรรม สภาเภสัชกรรม เปิดช่องทางการแก้ไขสถานที่ติดต่อของท่านได้อีก 2 ช่องทาง 1. ทาง Fax 0 2590 2439 2. ส่งทางไปรษณีย์ธุรกิจตอบรับ

ข้อมูลทะเบียนผู้ประกอบการวิชาชีพเภสัชกรรม

นาย/นาง/นางสาว/ยศชื่อ..... นามสกุล..... เลขที่ ใบอนุญาตฯ ภ.

เลขประจำตัวประชาชน 13 หลัก วัน/เดือน/ปีเกิด

สำเร็จการศึกษาเภสัชศาสตรบัณฑิตจากมหาวิทยาลัย.....

สถานที่ต้องการให้สภาเภสัชกรรมติดต่อ เลขที่หมู่ ซอย/ตรอก..... ถนน.....

ตำบล/แขวง..... อำเภอ/เขต จังหวัด รหัสไปรษณีย์.....

โทรศัพท์ โทรสาร โทรศัพท์มือถือ

Email : Line ID :

ต้องการรับจดหมายข่าว และข่าวสารต่าง ๆ ของสภาเภสัชกรรมทางช่องทาง

☐ ไปรษณีย์ตามข้อมูลข้างต้น ☐ Email ☐ อ่านข้อมูลด้วยตนเองจาก Website สภาเภสัชกรรม ☐ ไม่ประสงค์รับข้อมูลใด

ลงลายมือชื่อ.....ผู้แจ้งข้อมูล วัน เดือน ปี/...../.....

บริการธุรกิจตอบรับ

ใบอนุญาตเลขที่ ปณ.(น)/1955 ปณ.นนทบุรี
ถ้าฝากส่งในประเทศ
ไม่ต้องฉีกตราไปรษณียากร

กรุณาส่ง

เลขาธิการสภาเภสัชกรรม

สำนักงานเลขาธิการสภาเภสัชกรรม

อาคาร 6 ชั้น 7 ตึกสำนักงานปลัดกระทรวง

กระทรวงสาธารณสุข ถนนติวานนท์

ตำบลตลาดขวัญ อำเภอเมือง

จังหวัดนนทบุรี 11000

วันที่ 7 - 13 ธันวาคม 2557 งานสัปดาห์เภสัชกรรมและ เฉลิมฉลอง 20 ปี สภาเภสัชกรรม

หน่วยงานในกำกับของสภาเภสัชกรรม

1. สำนักงานเลขาธิการสภาเภสัชกรรม
2. ศูนย์สอบความรู้ผู้ขอขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพเภสัชกรรม
3. ศูนย์การศึกษาต่อเนื่องทางเภสัชศาสตร์
4. สำนักงานรับรองคุณภาพร้านยา
5. วิทยาลัยเภสัชบำบัดแห่งประเทศไทย
6. วิทยาลัยการคุ้มครองผู้บริโภคด้านยาและสุขภาพแห่งประเทศไทย